

กฤษณะนคุณกรองผู้บังipo
๙๘๖
วันที่ ๑๒ พ.ย. ๕๗
๑๓๖

ที่ สธ ๐๒๐๔๕.๐๒.๕/ ๒ ๕๗

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่
รับที่ ๔๙๒๓
วันที่ ๑๒ พ.ย. ๒๕๕๗
เวลา ๑๐.๓๐

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวนันท์ จังหวัดเชียงใหม่ ๑๑๐๐๐

๓๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาของส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๗

เรียน อธิบดีกรม เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และผู้ตรวจราชการ
กระทรวงสาธารณสุข

อ้างถึง หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๒๐๔๕.๐๒.๕/ ๑ ๕๗ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แจ้งเรียนแนวทางปฏิบัติตาม
ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาของส่วนราชการและ
หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อให้เป็นแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานและบุคลากร
ที่เกี่ยวข้องต่อไป นั้น

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขขอเรียนว่าตามความในข้อ ๕ ของหนังสือที่อ้างถึง
ที่กำหนดให้การจัดซื้อวัสดุสำนักงานให้อนุโลมีใช้เป็นปฎิบัติในการดำเนินการตามระเบียบนี้ หมายความว่า
ให้หน่วยงานดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อวัสดุสำนักงาน โดยให้มีการจัดทำแผนจัดซื้อวัสดุสำนักงานประจำปี
รวมทั้งสามารถบริหารในรูปแบบกรรมการ การจัดซื้อร่วมในระดับสำนักงาน ระดับจังหวัดและระดับส่วนราชการได้
แต่ในระดับเขตยังไม่สามารถดำเนินการได้ ทั้งนี้ เพื่อก่อให้เกิดปัจจัยชนิดสูงสุดต่อทางราชการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ร.ถ. ๒๘๙

๗๒๙๘๙๗๙ ๒๐๗/๑๐๗/๕๗

ขอแสดงความนับถือ

๑๕๗
๑๘/๑๑/๕๘

(นายสุรเชษฐ์ อดิgnิรนามย)

ผู้ตรวจราชการกระทรวง

ผู้ตรวจราชการประจำจังหวัดเชียงใหม่

๑๘๗ ๒๐๗/๑๐๗/๕๗

๑๘๗ ๒๐๗/๑๐๗/๕๗

๑๘๗ ๒๐๗/๑๐๗/๕๗
๑๘๗ ๒๐๗/๑๐๗/๕๗

๑๘๗ ๒๐๗/๑๐๗/๕๗

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์
โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๑๓๔๔-๕
โทรสาร ๐ ๒๕๕๐ ๑๓๔๔

สำเนาเรียน ผู้อำนวยการสำนัก/กอง/หน่วยงาน ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงและระดับกรม
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป/ชุมชน สาธารณสุขอำเภอ

ที่ สธ ๐๒๐๕๔.๐๓.๔/ ว ๘๙๙

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ถนนติwanทร์ จังหวัดมหาสารคาม ๑๗๐๐๐

๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาของส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๗

เรียน อธิบดีกรม เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และผู้ตรวจราชการ กระทรวงสาธารณสุข

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาของส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๑ ฉบับ

๓. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยแนวทางการบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาโดยคณะกรรมการหรือคณะกรรมการร่วมหรือคณะกรรมการทำงานย่อย พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๑ ฉบับ

๔. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยแนวทางในการจัดทำแผนการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ กระทรวงสาธารณสุข ได้ออกรับทราบว่า ว่าด้วยการบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาของส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๗ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๗ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยแนวทางการบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาโดยคณะกรรมการหรือคณะกรรมการร่วมหรือคณะกรรมการทำงานย่อย พ.ศ. ๒๕๕๘ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ และประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยแนวทางในการจัดทำแผนการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา พ.ศ. ๒๕๕๗ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติและดำเนินงานของกระทรวงสาธารณสุขสำหรับหน่วยงาน ส่วนราชการ ผู้สั่งใช้ยา ผู้ประกอบวิชาชีพและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการการจัดซื้อจัดหา นั้น

เพื่อให้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา ทั้งในการบริหารจัดการในรูปคณะกรรมการ การจัดทำบัญชีรายรายการและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา การจัดทำแผนการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาประจำปี การบริหารจัดการร่วมในระดับต่าง ๆ แนวทางการปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรม และด้านอื่น ๆ ตลอดจนระบบการควบคุมกำกับและการรายงาน จึงแจ้งให้ทุกหน่วยงานทราบและถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาของส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๗ และประกาศต่าง ๆ โดยมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

๑. การจัดซื้อเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาร่วมระดับเขต อยู่ในระหว่างที่กระทรวงสาธารณสุขดำเนินการหารือและประสานงานกับคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุเพื่อขอให้สามารถปฏิบัติตามที่ได้เซ็นได้ไว้กับการจัดซื้อยา ดังนั้นในระหว่างนี้ให้ชะลอการจัดซื้อเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาร่วมระดับเขตไปก่อน

๒. ให้ทุกหน่วยงาน...

๒. ให้ทุกหน่วยงานถือปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมที่กำหนดในแต่ละประเต็น โดยเฉพาะ
ประเต็นใน “หมวด ๖ ข้อ ๖.๑ สถานพยาบาลหรือหน่วยงาน พึงกำหนดแนวปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรม^๑
ว่าด้วยการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาไว้เป็นลายลักษณ์อักษรให้เหมาะสมกับ
บุคลากรแต่ละประเภท” และเป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหา^๒
และการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๒ กำหนดให้
หน่วยงาน ส่วนราชการ จัดทำแนวทางปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมฉบับนี้ และประกาศเป็นลายลักษณ์อักษรไว้
ในที่เปิดเผย ภายในหกสิบวันบังตั้งแต่วันที่ประกาศนี้มีผลบังคับใช้

๓. ให้ทุกหน่วยงานดำเนินการเกี่ยวกับคณะกรรมการ ภารจัดทำแผน การอนุมัติแผน
ตามระเบียบนี้ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับจากระเบียบนี้เข้าบังคับ ทั้งนี้ การจัดทำแผนและการ
อนุมัติแผนให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ และให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหรือ
ส่วนราชการระดับกรมใช้เป็นแนวทางในการควบคุมกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินการของหน่วยงาน
ต่อไป

๔. การจัดซื้อวัสดุสำนักงาน ให้อุปกรณ์ใช้ชีบปฏิบัติในการดำเนินการตามระเบียบนี้

๕. เขตในระเบียบนี้หมายความถึงเขตตรวจราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย
การตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งขณะนี้กระทรวงสาธารณสุขดำเนินการในรูปของเขตสุขภาพ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ สมเมธพัฒน์)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
โทร. ๐ ๒๕๙๐ ๑๓๘๔-๕
โทรสาร ๐ ๒๕๙๐ ๑๓๘๕

สำเนาเรียน ผู้อำนวยการสำนัก/กอง/หน่วยงาน ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงและระดับกรม
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป/ழุกชน สาธารณสุขอำเภอ

ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข
ว่าด้วยการบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา
ของส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

พ.ศ. ๒๕๖๗

เพื่อให้การบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา ของส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัด
กระทรวงสาธารณสุข เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและสามารถตรวจสอบได้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.
๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการบริหารจัดการด้านยาและ
เวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาของส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๗”

ข้อ ๒ ระเบียbnี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา พ.ศ.

๒๕๕๓

(๒) ระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๖

บรรดา率ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดและคำสั่งอื่นใดที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือ
ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะ
เป็นกรมในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

“หน่วยงาน” หมายความว่า หน่วยงานระดับกองหรือเทียบเท่าขึ้นไป หน่วยบริการ
และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งดำเนินการอันเป็นไปเพื่อการรักษาพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพ
การควบคุมป้องกันและกำจัดโรค การพัฒนาระดับภาพ การคุ้มครองผู้บริโภค การศึกษา การศึกษาด้านค่าวิจัย
ต่าง ๆ ตลอดจนการซั่นสูตรและวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ ด้านใดด้านหนึ่งหรือมากกว่า ซึ่งมีการ
ดำเนินการในการจัดทำหรือควบคุมการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา

“กลุ่มของหน่วยงาน” หมายความว่า หน่วยงานที่รวมกลุ่มกันเพื่อดำเนินการตาม
ระเบียบนี้ตามที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมาย

“ยา” หมายความว่า ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วย
ยาเสพติดให้โทษ และวัตถุอุอกอุกท์ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอุอกอุกท์ต่อจิตและประสาท

“เวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา” หมายความว่า วัสดุการแพทย์ วัสดุทันตกรรม วัสดุวิทยาศาสตร์
การแพทย์ วัสดุเอกสารยี วัสดุอื่น ๆ ที่ใช้ในทางการแพทย์ อุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ใช้กับผู้ป่วยเฉพาะราย และ
ให้หมายความรวมถึงเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และ
ที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๕ การบังคับ...

ข้อ ๕ การบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา ให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการระดับหน่วยงาน ส่วนราชการ หรือดำเนินการโดยคณะกรรมการร่วมระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับเขต หรือกลุ่มของหน่วยงานของส่วนราชการ หรือต่างส่วนราชการ แล้วแต่กรณีโดยคณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะกรรมการย่อยตามประเภทของยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาตามความเหมาะสม

การบริหารจัดการโดยคณะกรรมการของหน่วยงาน ให้ดำเนินการตั้งแต่ระดับโรงพยาบาล ชุมชนหรือระดับกองทัพขึ้นไป ทั้งนี้การบริหารจัดการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการร่วมตามวรรคหนึ่ง ในระดับอำเภอหรือจังหวัด คณะกรรมการและคณะกรรมการร่วมให้เป็นไปตามที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

ให้สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นผู้รวบรวมรายงาน วิเคราะห์ กำกับ และประเมินผลการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ข้อ ๖ การจัดทำบัญชีรายการยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาของหน่วยงานสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขในส่วนภูมิภาคให้คณะกรรมการตามข้อ ๕ เป็นผู้จัดทำ ให้สอดคล้องกับกรอบบัญชีรายการยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาตามวรรคสอง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาของหน่วยงานหรือส่วนราชการ ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จให้ส่งบัญชีรายการยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาให้ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดอนุมัติ

ให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการจัดให้มีกรอบบัญชีรายการยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาในจังหวัดที่มีความสอดคล้อง ลดหลั่นตามศักยภาพและระดับของหน่วยงาน รวมถึงกำหนดกรอบบัญชีรายการยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาที่จะมีการใช้ร่วมกันในหน่วยงานทุกระดับในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขในจังหวัดนั้น ๆ เพื่อให้การใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน และเป็นประโยชน์ต่อการให้บริการและการรับส่งต่อผู้ป่วย

การจัดทำบัญชีรายการยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาของหน่วยงานสังกัดส่วนราชการให้เป็นไปตามที่หัวหน้าส่วนราชการกำหนด

ข้อ ๗ การจัดทำแผนการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาประจำปี ให้หน่วยงานจัดทำและนำเสนอคณะกรรมการตามข้อ ๕ และหัวหน้าหน่วยงานเพื่อให้ความเห็นชอบ และเสนอหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมาย พิจารณาอนุมัติตามลำดับ จากนั้นให้ดำเนินการให้เป็นไปตามแผน

สำหรับหน่วยงานสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขในส่วนภูมิภาคให้เสนอแผนการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาประจำปี ต่อนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดตามที่ปลัดกระทรวงสาธารณสุขมอบหมายเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ในการนี้ที่มีความจำเป็นต้องเสนอขอปรับแผนจัดซื้อ ให้เสนอผู้มีอำนาจตามวรรคหนึ่งและวรรคสองพิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติการปรับแผน

แนวทางในการจัดทำแผนและปรับแผนการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาให้เป็นไปตามที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

ข้อ ๘ หน่วยงานสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขในส่วนภูมิภาค ที่ตั้งอยู่ในจังหวัด หรือตั้งอยู่ในเขตเดียวกัน สามารถดำเนินการจัดทำยาซึ่งมีนุสค่าสูงหรือมีปริมาณการใช้มากร่วมกันในระดับจังหวัดหรือเขตเดียวกันได้ตามความจำเป็นและตามความเหมาะสม

หน่วยงานสังกัดสำนักการเดียว กับส่วนราชการ สามารถดำเนินการจัดทำยาร่วมกันในกลุ่มของหน่วยงาน หรือส่วนราชการ หรือดำเนินการร่วมกับจังหวัดหรือเขตในพื้นที่เดียวกัน ตามความจำเป็นและตามความเหมาะสม

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการบริหารจัดการด้านยา เช่น การจัดหา แผนการจัดซื้อ ร่วม ต่อรองราคาร่วม แผนการสำรองร่วม แผนการจัดการคลังร่วม เป็นต้น ให้เป็นไปตามที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการบริหารจัดการด้านเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา ให้เป็นไปตามที่ กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

ข้อ ๔ ในกรณีที่กระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการจัดทำคุณลักษณะเฉพาะของยาและเวชภัณฑ์ ที่มิใช้ยาที่จำเป็นบางรายการ และแจ้งเวียนให้ทราบ ให้ส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ นำคุณลักษณะเฉพาะ ดังกล่าวไปใช้เป็นแนวทางในการจัดซื้อต่อไป

ข้อ ๕ ยาแต่ละรายการให้ดำเนินการจัดซื้อตามแผนการจัดซื้อยาประจำปี โดยวิธีสอบราคา หรือประกวดราคา หรือวิธีการจัดซื้อทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามวิธีที่กำหนดในแผนการจัดซื้อยาประจำปี และ ทำสัญญาจะซื้อขายแบบราคาคงที่ไม่จำกัดปริมาณ ยกเว้นกรณีจำเป็นหรือเร่งด่วน

ข้อ ๖ วิธีดำเนินการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา ให้หน่วยงานหรือส่วนราชการถือปฏิบัติ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มติคณะรัฐมนตรี ประกาศ และหนังสือแจ้งเวียนการปฏิบัติของกระทรวงการคลัง กระทรวงสาธารณสุข และที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด

ข้อ ๗ ในกระบวนการบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาของหน่วยงานจะต้องจัดระบบการ ควบคุมตรวจสอบซึ่งกันและกันระหว่างผู้ทำหน้าที่จัดซื้อและผู้ทำหน้าที่ควบคุมคลังยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา ให้รัดกุม สำหรับหน่วยงานที่มีความพร้อมอาจบริหารจัดการโดยแยกหน่วยจัดซื้อและหน่วยคลังยาและ เวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาออกจากกันเพื่อให้มีระบบตรวจสอบกันที่ชัดเจน

รายการยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาที่มีมูลค่าต่อหน่วยสูง วัดถูกออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ยาเสพติดให้โทษ ให้หน่วยงาน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และส่วนราชการ จัดระบบในการควบคุมกำกับ และตรวจสอบที่เข้มงวด รัดกุม และรายงานเป็นลำดับชั้น เป็นประจำทุกเดือนหรือรายไตรมาสตามความเหมาะสม

ข้อ ๘ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เขต และส่วนราชการ ต้องควบคุมและกำกับดูแลตามการ บริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา และวิเคราะห์ สังเคราะห์ รวมทั้งประเมินความเสี่ยงในการบริหาร จัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาของหน่วยงานในจังหวัดและเขต หรือส่วนราชการ โดยให้สรุปรายงานเป็น รายไตรมาส และรายงานให้กระทรวงสาธารณสุขทราบเป็นครั้ง ๒ ครั้ง

หลักเกณฑ์และแนวทางการควบคุมกำกับติดตามและรายงานผลการบริหารจัดการยาและ เวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาให้เป็นไปตามที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

ข้อ ๙ ให้หน่วยงาน ส่วนราชการรายงานผลการดำเนินงานจัดซื้อ การใช้ยาและเวชภัณฑ์ ที่มิใช้ยาให้กับสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อร่วมและสรุปผลการดำเนินการในการบริหารจัดการ ด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา และจัดทำราคาอ้างอิงยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา ให้หน่วยงานหรือส่วนราชการใช้ เป็นข้อมูลอ้างอิงในการดำเนินการจัดซื้อต่อไป

หลักเกณฑ์และแนวทางการรายงานผลการดำเนินงานจัดซื้อ การใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา ให้เป็นไปตามที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

ข้อ ๑๐ การส่งใช้และการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา ให้คณะกรรมการตามข้อ ๕ ของแต่ละ หน่วยงาน จัดให้มีนโยบายและระบบการกำกับประเมินและตรวจสอบการใช้ (Utilization Evaluation) ทั้งใน ด้านประสิทธิผล ความคุ้มค่า และความปลอดภัย และรวมถึงการรายงานผลการกำกับ ประเมินตรวจสอบที่ ชัดเจน

ข้อ ๑๑ หัวหน้า...

ข้อ ๑๖ หัวหน้าหน่วยงาน หัวหน้าส่วนราชการ ต้องประกาศแนวปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรม
ว่าด้วยการจัดซื้อจัดหา และการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาไว้ในที่เปิดเผย และเป็นลายลักษณ์
อักษร

เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา
ให้เป็นไปตามที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

ข้อ ๑๗ การบริหารจัดการยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาแต่ละประเภทให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์
และแนวทางการปฏิบัติที่ดีที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพและความมั่นคง ให้เป็นไปตามที่กระทรวงสาธารณสุข
ประกาศกำหนด

ข้อ ๑๘ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เชต และส่วนราชการ พิจฉัตกลไกส่งเสริมวัฒนธรรม^๑
องค์กร ให้มีการยกย่อง เสิดชูหน่วยงาน องค์กร หรือผู้ปฏิบัติงานที่มีการประพฤติปฏิบัติตามระเบียบและเกณฑ์
จริยธรรมที่ดี รวมถึงกลไกการกำกับการปฏิบัติตามระเบียบและเกณฑ์จริยธรรม

ให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เชต และส่วนราชการวิเคราะห์ ประเมิน และรายงานการ
ปฏิบัติที่สัมพันธ์กับการส่งเสริมการขายต่อกระทรวงสาธารณสุขทั้งที่ปฏิบัติและไม่ปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรม
อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

ข้อ ๑๙ เชต และส่วนราชการสามารถกำหนดแนวทางเพิ่มเติมเพื่อปฏิบัติตามระเบียบและ
ประกาศ ทั้งนี้ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบและประกาศแบบท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๒๐ ให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขรักษาการและให้มีอำนาจในการออกประกาศเพื่อ
ปฏิบัติการตามระเบียบนี้ และในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
เป็นผู้วินิจฉัยข้อหา

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(ศาสตราจารย์รัชตะ รัชตะนาวิน)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข
ว่าด้วยเกณฑ์จิริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขาย
ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของกระทรวงสาธารณสุข

พ.ศ. ๒๕๕๗

เพื่อให้เกณฑ์จิริยธรรมว่าด้วยการจัดซื้อจัดหายาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา เป็นแนวทางปฏิบัติเดียวกันในระดับหน่วยงานและส่วนราชการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๖ แห่งระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๗ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข จึงออกประกาศ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เกณฑ์จิริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของกระทรวงสาธารณสุข ให้เป็นไปตามเอกสารแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ข้อ ๒ ให้หน่วยงาน ส่วนราชการ จัดทำแนวทางปฏิบัติตามเกณฑ์จิริยธรรมฉบับนี้ และประกาศเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในที่เปิดเผย ภายในหกสิบวันนับตั้งแต่วันที่ประกาศมีผลบังคับใช้

ข้อ ๓ ประกาศฉบับนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

นายธงศักดิ์ สมหมาย^{ผู้ลงนาม}
(นายธงศักดิ์ สมหมายพัฒนา)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

เอกสารแนบท้าย ประกาศกระทรวงสาธารณสุข
ว่าด้วยเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขาย
ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๗
ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

หลักการและเหตุผล

การจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาที่ขาดจริยธรรม และการใช้ยาที่ไม่สมเหตุผล ส่งผลให้เกิดปัญหาการบริโภคยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาเกินจำเป็น ราคาแพงเกินควร เป็นปัญหาส่วนหนึ่งของการเข้าถึงยาที่จำเป็นของผู้ป่วย และมีภาระค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลของประเทศที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมการขายที่ขาดจริยธรรมได้ดึงเอาบุคลากรสาธารณสุขเข้าร่วมรับประโภชน์หันหัวในรูปแบบต่าง ๆ จากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา ทั้งที่เป็นผลประโยชน์ทางตรงและผลประโยชน์แอบแฝง การส่งเสริมการขายในกระบวนการการจัดซื้อจัดหาตลอดจนการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาในลักษณะตั้งกล่าว ได้ก่อรายเป็นส่วนหนึ่งของสถานการณ์ปัจจุบันของสังคมไทย ทำให้บุคลากรสาธารณสุขบางส่วนเข้าใจผิดและเชื่อว่าผลประโยชน์เหล่านี้ เป็นสิทธิที่พึงได้รับหรือใช้ประโยชน์ได้ โดยมิได้ตระหนักว่าจะส่งผลกระทบโดยรวมต่อระบบสุขภาพ

ในระดับสากล ประเทศไทยเข้าร่วมคณะกรรมการอนามัยโลกได้มีมติสมัชชาอนามัยโลกที่ ๔๑.๗๙ เมื่อปี ๒๕๓๗ รับรองเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยา ซึ่งขอให้ประเทศต่าง ๆ และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้นำเกณฑ์นี้ไปสู่การปฏิบัติ และล่าสุดในปี ๒๕๕๓ องค์การอนามัยโลกได้พัฒนาชุดเครื่องมือเพื่อให้ประเทศต่าง ๆ ได้ดำเนินการเพื่อธรรมาภิบาลในระบบยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา โดยมีเกณฑ์จริยธรรมเป็นส่วนหนึ่งของชุดเครื่องมือนั้น ประเทศไทยโดยกระทรวงสาธารณสุขได้เข้าร่วมในโครงการพัฒนาและนำชุดเครื่องมือดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ

สำหรับประเทศไทยมีการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานทางจริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ เมื่อปี ๒๕๓๗ แต่ยังไม่เคยประกาศใช้ ในปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุขได้มีนโยบายและแผนในการพัฒนาระบบธรรมาภิบาลของกระทรวงสาธารณสุข โดยระบบบริหารยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาจัดเป็นส่วนสำคัญในนโยบายดังกล่าว ทั้งนี้ ธรรมาภิบาลมีองค์ประกอบหลัก ๖ ด้านคือ นิติธรรม (rule of law) คุณธรรม (ethics) ความโปร่งใส (transparency) ความสำนึกรับผิดชอบ (accountability) ความคุ้มค่า (value for money) และการมีส่วนร่วม (participation)

เกณฑ์จริยธรรมจัดเป็นเครื่องมือขั้นหนึ่งที่จะทำให้เกิดธรรมาภิบาล กระทรวงสาธารณสุข โดยคณะกรรมการจัดทำร่างเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาฯและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา จึงได้พัฒนาเกณฑ์จริยธรรมนี้ โดยอาศัยเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ได้ทำไว้แล้ว ได้แก่ เกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย (ฉบับมีผลตั้งแต่วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๕) โดยคณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติ เกณฑ์จริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพ (code of conduct) เรื่องการปฏิบัติตนในกรณีที่มีความสัมพันธ์กับผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ ซึ่งอ้างอิงหลักการจากข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมของแพทยสภา

กระทรวงสาธารณสุขมีเจตนาرمณให้เกณฑ์จริยธรรมนี้ เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับสถานพยาบาลและหน่วยงาน ของกระทรวงสาธารณสุข ตลอดจนผู้สั่งใช้ยา ผู้ประกอบวิชาชีพและบุคลากรสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง กับกระบวนการจัดซื้อจัดหา จนกระทั่งถึงการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา เพื่อให้องค์กรสาธารณสุขเป็นแนวหน้า กลั่นยั่นหยัดปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อความถูกต้อง ทำงานเพื่อประชาชน และเป็นแบบอย่างให้กับหน่วยงานอื่นต่อไป

เกณฑ์จริยธรรม...

เกณฑ์จริยธรรมนี้ ประกอบด้วยเนื้อหา ๗ หมวด

หมวด ๑ บททั่วไป

หมวด ๒ ผู้สั่งใช้

หมวด ๓ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ

หมวด ๔ เกษ็ชกรหรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่น และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา
การจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

หมวด ๕ บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา และผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและ
เวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

หมวด ๖ สถานพยาบาลหรือหน่วยงาน

หมวด ๗ สถานศึกษา

หมวด ๑ บททั่วไป

ยา หมายความว่า ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ และวัตถุออกฤทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและร่างกาย

เวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หมายความว่า วัสดุการแพทย์ วัสดุทันตกรรม วัสดุวิทยาศาสตร์การแพทย์ วัสดุ เอกซเรย์ วัสดุอื่น ๆ ที่ใช้ในทางการแพทย์ และหมายรวมถึงอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ใช้กับผู้ป่วยเฉพาะราย

การส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หมายความว่า การให้ข้อมูล ข้อความ การซักชวน จูงใจ หรือการกระทำด้วยวิธีอื่นใดที่มุ่งหมายให้มีการสั่งใช้ การสั่งซื้อ หรือการเขียนและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาเพื่อประโยชน์ทางการค้า

การโฆษณา หมายความว่า การกระทำไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ ให้ประชาชนเห็นหรือทราบข้อความเกี่ยวกับยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาเพื่อประโยชน์ทางการค้า

ข้อความ หมายความว่า เรื่องราวหรือข้อเท็จจริง ไม่ว่าปรากฏในรูปแบบของตัวอักษร ตัวเลข ภาพ ภาพนิทรรศ แสง เสียง เครื่องหมายหรือรูปแบบอื่นใด ที่สื่อความหมายได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการ หรือสื่อใด ๆ

ของวัณยุ หมายความว่า ประโยชน์อันเป็นทรัพย์สิน สิ่งของ ของชำร่วย ที่บริษัทฯหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา มอบให้แก่บุคคล เพื่อประโยชน์ทางการค้า

ของบริษัทฯ หมายความว่า สิ่งของที่บริษัทฯหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยามอบให้แก่สถานพยาบาลหรือหน่วยงาน

ตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หมายความว่า ตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่แยกแก่บุคคล หรือหน่วยงานเพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกับรูปแบบและลักษณะของยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หรือเพื่อเพิ่มประสบการณ์การใช้ทางคลินิก โดยยกเว้นเพื่อการศึกษาหรือวิจัย

ผู้สั่งใช้ หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์หรือบุคลากรทางการสาธารณสุขอื่นที่มีสิทธิ์ หรือหน้าที่ในการสั่งใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

ผู้ประกอบวิชาชีพ หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ทันตกรรม เภสัชกรรม การสัตวแพทย์ การพยาบาล เทคนิคการแพทย์ ก咽ภาพบำบัด การแพทย์แผนไทย และผู้ประกอบวิชาชีพหรือผู้ประกอบโรคศิลปะฯ อื่นตามพระราชบัญญัติที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะฯ

ผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หมายความว่า ตัวแทนของบริษัทฯ และบริษัทผู้จัดจำหน่ายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่มีหน้าที่เข้าพบผู้ประกอบวิชาชีพเพื่อนำเสนอข้อมูลยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

บริษัทฯหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หมายความว่า บริษัทหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการผลิต นำเข้าและจำหน่ายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาทั้งในและต่างประเทศ

ผู้บริหาร หมายความว่า ผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจลงนามหรือมีอำนาจสั่งการในการคัดเลือก จัดซื้อ จัดหา ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน

ผู้มีอำนาจ หมายความว่า บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่คัดเลือก เสนอ จัดหา หรือดำเนินการสั่งซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาในสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน

บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา หมายความว่า เจ้าหน้าที่โดยตำแหน่งหรือที่ได้รับมอบหมาย ให้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดหาของสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน

นักศึกษา หมายความว่า ผู้ที่กำลังศึกษาระดับก่อนปริญญา ในสถานศึกษา

สถานศึกษา หมายความว่า สถาบันการศึกษาระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย หรือสถาบันร่วมสอนในสาขาวิชาทางการแพทย์และสาธารณสุข

สถานพยาบาล หมายความว่า สถานพยาบาลทุกรูปแบบดับในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

หน่วยงาน หมายความว่า หน่วยงานระดับกองหรือเทียบเท่าขึ้นไป หน่วยบริการและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งดำเนินการอันเป็นไปเพื่อการรักษาพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมป้องกัน และกำจัดโรค การพัฒนาสมรรถภาพ การคุ้มครองผู้บุกรุก การศึกษา การศึกษาด้านความวิจัยต่าง ๆ ตลอดจน การซัมสูตรและวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ ด้านใดด้านหนึ่งหรือมากกว่า ซึ่งมีการดำเนินการในกรอบหน้าที่ครอบคลุมการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

หมวด ๒ ผู้สั่งใช้

๒.๑ ผู้สั่งใช้มีพึงรับประโยชน์จากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ดังนี้

๒.๑.๑ รับเงินไม่ว่ากรณีใด ๆ ยกเว้นกรณีรับค่าตอบแทนจากการเป็นวิทยากร การบรรยายทางวิชาการ เป็นผู้ได้รับทุนวิจัยจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

๒.๑.๒ รับของขวัญหรือนั้นๆ การรับไม่ว่ากรณีใด ๆ ยกเว้น

(๑) ของขวัญที่มีมูลค่าไม่เกินสามพันบาทในโอกาสพิเศษหรือภาระตามประเพณี

(๒) สิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่งานด้านวิชาการที่ส่งผลถึงการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่ยังประโยชน์แก่ผู้ป่วย โดยให้รับในนามของสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน

๒.๑.๓ รับบริการอันเป็นกิจส่วนตัวใด ๆ จากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาและผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

๒.๒ ผู้สั่งใช้มีพึงแสดงตนในการโฆษณาหรือการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาใด ๆ ต่อสาธารณะในเชิงธุรกิจ

๒.๓ ผู้สั่งใช้มีพึงรับการสนับสนุนจากบริษัทยาหรือบริษัทเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาไปประจำ สมมนา อุบรม ดุจงาน หรือบรรยายทางวิชาการ ทั้งในและต่างประเทศโดยตรง

๒.๔ ผู้สั่งใช้พึงเปิดเผยว่าตนมีส่วนเกี่ยวข้องทางผลประโยชน์กับบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่นั้น ในสถานะใด เมื่อแสดงความเห็นต่อสาธารณะโดยการพูด การเขียน หรือโดยวิธีการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาในทางวิชาการ

๒.๕ ผู้สั่งใช้ สามารถรับการสนับสนุนการวิจัย โดยผ่านระบบการรับสิ่งสนับสนุนและการทำกับดูแลของสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน

๒.๖ ในกรณีนำตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยามาจ่ายให้กับผู้ป่วยหรือหน่วยงาน ผู้สั่งใช้พึงคำนึงถึงประโยชน์และความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นสำคัญ ไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หรือประโยชน์ส่วนตน โดยผ่านระบบกำกับดูแลและการรับและการจ่ายตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน ซึ่งควรเป็นระบบที่ตรวจสอบได้

๒.๗ ผู้สั่งใช้พึงสั่งใช้ยาด้วยชื่อสามัญทางยา

หมวด ๓ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ

๓.๑ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ ไม่พึงอนุญาตให้มีการจัดกิจกรรมที่มุ่งให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชน โดยเชื่อมโยงถึงชื่อทางการค้าของยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาหรือการอื่นใดที่เป็นการโฆษณาแอบแฝง ภายในสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน

๓.๒ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ พึงจัดให้มีระบบการคัดเลือกยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา การจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา การคัดเลือกบริษัทผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา รวมทั้งการตรวจสอบการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่โปร่งใส เป็นธรรม เพื่อให้ได้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่มีคุณภาพสูง และเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจมีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

๓.๓ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ พึงจัดระบบการรับสิ่งสนับสนุนจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ให้เป็นไปอย่างเปิดเผยและไม่เจาะจงบุคคล รวมทั้งจัดระบบในการกำกับดูแลให้เกิดประโยชน์แก่สถานพยาบาลหรือหน่วยงานอย่างแท้จริง

๓.๔ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ พึงกำหนดนโยบายหรือกฎระเบียบที่ควบคุมกิจกรรมการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาในสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน เช่น การกำหนดศูนย์บริโภคหรือกำหนดเวลาที่อนุญาตให้ผู้แทนหรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาเข้ามาทำกิจกรรมได้

๓.๕ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ พึงกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ในสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน ห้ามต้องคำนึงถึงประสิทธิผล ความคุ้มค่าและความปลอดภัยของผู้ป่วย

๓.๖ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจพึงกำหนดนโยบายการรับตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาและยินยอมให้สั่งใช้ตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาได้เฉพาะที่มีการกำหนดระยะเวลาเป็นปกติไว้ในสถานพยาบาลหรือหน่วยงานนั้น

๓.๗ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจพึงปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมเช่นเดียวกับผู้สั่งใช้ในข้อ ๒.๑ ถึง ๒.๕

หมวด ๔ เกสัชกรหรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่น และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

๔.๑ เกสัชกรหรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่น และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาในสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน ไม่พึงเผยแพร่เอกสาร แผ่นพับ แผ่นป้าย หรือสื่อชนิดอื่นใดที่มิเนื้อหาเชิงโฆษณาภาระด้วย หรือเป็นการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาแก่ผู้ป่วยและประชาชน

๔.๒ ในกรณีนำตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยามาจ่ายให้กับผู้ป่วย เกสัชกรหรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่น และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาในสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน พึงเสนอข้อมูลที่มีหลักฐานทางวิชาการที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจคัดเลือกยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของคณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัดหรือคณะกรรมการที่มิใช่เครือข่ายอื่น ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบคัดเลือกรายการยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของสถานพยาบาล หรือหน่วยงาน โดยไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นการส่งเสริมการขาย หรือกีดกันยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของบริษัทใดบริษัทหนึ่ง หรือเพื่อประโยชน์ส่วนตน

๔.๔ เกสัชกรหรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่น และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาในสถานพยาบาล หรือหน่วยงานปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมเข่นเตี้ยวกับผู้สั่งใช้ ในข้อ ๒.๑ ถึง ๒.๖

หมวด ๕ บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา และผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา

๕.๑ กระทรวงสาธารณสุขสนับสนุนให้บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา และผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมการขายยาของประเทศไทย ที่คณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติหรือคณะกรรมการอนุกรรมการในคณะกรรมการประปาค

๕.๒ บริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาพึ่งสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้แทนยาหรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาให้ความร่วมมือเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมนี้

๕.๓ ในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหาและส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา ผู้แทนยาหรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา พึงเคารพและปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถานพยาบาลหรือหน่วยงานอย่างเคร่งครัด

หมวด ๖ สถานพยาบาลหรือหน่วยงาน

๖.๑ สถานพยาบาลหรือหน่วยงาน พึงกำหนดแนวปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมว่าด้วยการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาไว้เป็นลายลักษณ์อักษรให้เหมาะสมกับบุคลากรแต่ละประเภท ดังนี้

๖.๑.๑ ผู้สั่งใช้ เกสัชกร ผู้ประกอบวิชาชีพอื่น หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและส่งมอบยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา

(๑) การรับเงิน ของขวัญ ของบริจาค หรือบริการใด ๆ จากผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา หรือบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา

(๒) การแสดงตนในการโฆษณาหรือส่งเสริมการขายใด ๆ ท่อสาธารณูปโภคในเชิงธุรกิจ และการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการต่อสาธารณะ ในกรณีที่มีความสัมพันธ์กับบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา

(๓) การรับการสนับสนุนจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาไปประชุม สัมมนา อบรม ศูนย์ หรือบรรยายทั้งในและต่างประเทศ

(๔) การนำตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยามาจ่ายหรือให้กับผู้ป่วย

(๕) การเผยแพร่เอกสาร แผ่นพับ แผ่นป้ายเพื่อให้ความรู้ทางวิชาการแก่ผู้ป่วย

(๖) การนำเสนอข้อมูลเพื่อการคัดเลือกยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาของคณะกรรมการเภสัชกรรม และการบำบัดหรือคณะกรรมการที่มีชื่อเรียกอื่น ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบคัดเลือกรายการยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา ของสถานพยาบาลหรือหน่วยงาน

๖.๑.๒ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ

(๑) การรับเงิน ของขวัญ ของบริจาค และบริการใด ๆ จากผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา หรือบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยา

(๒) การจัดกิจกรรมในสถานพยาบาลหรือหน่วยงานที่ให้ความรู้แก่ประชาชนในด้านสุขภาพที่เชื่อมโยงถึงชีวิตค้า หรือซื้อบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาเพื่อป้องกันการโฆษณาแอบแฝง

๖.๒ สถานพยาบาลหรือหน่วยงานพึงจัดระบบและดำเนินการติดตาม กำกับดูแล เพื่อให้บุคลากร แต่ละประเภทสามารถปฏิบัติตามแนวปฏิบัติในข้อ ๖.๑

๖.๓ กรณีที่สถานพยาบาลหรือหน่วยงานมีการจัดประชุมวิชาการโดยได้รับการสนับสนุนงบดำเนินการ วิทยากรหรือข้อมูลวิชาการจากบริษัทฯหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา พึงเปิดเผยการสนับสนุนดังกล่าวให้ผู้เข้าร่วม ประชุมรับทราบทุกครั้ง

๖.๔ การรับการสนับสนุนจากบริษัทฯหรือบริษัทเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงาน หรือบรรยายทางวิชาการ ทั้งในและต่างประเทศ อันก่อประโยชน์ให้สถานพยาบาลหรือหน่วยงาน และไม่มี เสื่อนไขข้อกฎหมายเพื่อส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาใด ๆ ทั้งสิ้น โดยให้รับการสนับสนุนในนาม สถานพยาบาลหรือหน่วยงาน และให้สถานพยาบาลหรือหน่วยงาน จัดทำระบบการรับการสนับสนุนและ กำหนดเงื่อนไขคัดเลือกบุคลากรที่สมควรให้ไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงาน หรือบรรยายทางวิชาการ ทั้งในและ ต่างประเทศ โดยพึงรับการสนับสนุนได้เฉพาะค่าเดินทาง ค่าลงที่เบี้ยน ค่าวิทยากร ค่าอาหาร และค่าที่พัก สำหรับคน用餐เท่านั้นและจำกัดเฉพาะช่วงเวลาและสถานที่ของการดูงาน การประชุม หรือการบรรยายทาง วิชาการ กรณีการได้รับการสนับสนุนให้ไปศึกษาดูงานในต่างประเทศจะต้องขออนุมัติค่าผู้บังคับบัญชา ตามลำดับชั้น

หมวด ๗ สถานศึกษา

๗.๑ สถานศึกษามิพึงอนุญาตให้ผู้แทนยา หรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาเข้าพบนักศึกษา เพื่อการโฆษณาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หรือการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

๗.๒ สถานศึกษามิพึงอนุญาตให้มีการจัดกิจกรรมให้ข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา แก่นักศึกษา ที่เขื่อมโยงถึงชื่อทางการค้าของยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หรือบริษัทฯหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาเพื่อ ป้องกันการโฆษณาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

๗.๓ สถานศึกษามิพึงอนุญาตให้นักศึกษารับเงิน ของขวัญ ของบริจาก หรือการสนับสนุนอื่น ๆ จากบริษัทฯ หรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาโดยตรง

๗.๔ สถานศึกษาพึงจัดระบบการรับการสนับสนุนและการกำกับดูแลการสนับสนุนการศึกษาและ กิจกรรมทุกประเภทจากบริษัทฯหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาให้มีความโปร่งใส เพื่อป้องกันการโฆษณาและส่งเสริม การขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

๗.๕ สถานศึกษาพึงควบคุมดูแลให้อาจารย์และบุคลากรของสถานศึกษานั้น ประพฤติดีจนเป็น แบบอย่างอันดีแก่นักศึกษา ทั้งในแง่จริยธรรมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกรายดับ และความสัมพันธ์ที่เหมาะสม กับบริษัทฯหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หรือผู้แทนยาหรือพนักงานขายยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

๗.๖ สถานศึกษาพึงจัดหลักสูตรการเรียนการสอน ที่มุ่งเน้นการให้ความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการใช้ยา และเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาอย่างสมเหตุผล และการเข้าถึงแหล่งข้อมูลทางยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่เชื่อถือได้ โดย ประกาศจากการซื้อขายทางธุรกิจ

๗.๗ สถานศึกษาพึงจัดหลักสูตรให้แก่นักศึกษา ที่มุ่งเน้นจริยธรรมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกรายดับ และความสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับบริษัทฯหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา หรือผู้แทนยาหรือพนักงานขายยาและ เวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

๗.๘ สถานศึกษาพึงกำหนดนโยบายให้อาจารย์และบุคลากร เปิดเผยความกีดขวางกับบริษัทฯหรือ เวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา เมื่อมีการแสดงความเห็นต่อสาธารณะ ไม่ว่าโดยการพูด การเขียน หรือวิธีการอื่นใดในทาง วิชาการ

จ.ส.ส.๑๔๙๒

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข
ว่าด้วยแนวทางการบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา
โดยคณะกรรมการหรือคณะกรรมการร่วมหรือคณะกรรมการทำงานย่อย
พ.ศ. ๒๕๕๗

เพื่อให้การบริหารจัดการยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาแต่ละประเภท มีการปฏิบัติอย่างมี
ประสิทธิภาพและธรรมาภิบาล

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๕ แห่งระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการบริหารจัดการด้านยา
และเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๗ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
จึงออกประกาศ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ แนวทางการบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา โดยคณะกรรมการหรือ
คณะกรรมการร่วมหรือคณะกรรมการทำงานย่อย ให้เป็นไปตามเอกสารแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ข้อ ๒ ให้นำยงาน ส่วนราชการ ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขดำเนินการตามแนวทางในข้อ ๑
ข้อ ๓ ประกาศฉบับนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

สิ้น ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(นายณรงค์ สมเมธพัฒน์)

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

เอกสารแนบท้าย ประกาศกระทรวงสาธารณสุข
ว่าด้วยแนวทางการบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา
โดยคณะกรรมการหรือคณะกรรมการร่วมหรือคณะกรรมการที่ดำเนินการย่อย พ.ศ. ๒๕๕๗
ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

---

๑. การบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาของหน่วยงาน

๑.๑ ด้านยา ให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด ในด้านเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา ให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการบริหารเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่

๑.๑.๑ กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาในหน่วยงาน ทั้งในเรื่องของนโยบายด้านการกำหนดความต้องการ การจัดซื้อจัดหา การควบคุมเก็บรักษา การเบิกจ่าย การใช้ และรวมถึงมาตรการด้านความปลอดภัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑.๑.๒ พิจารณาจัดทำกรอบบัญชีรายการยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาของหน่วยงาน รวมถึงการจัดทำแผนการจัดซื้อจัดหา

๑.๑.๓ ควบคุมกำกับ การดำเนินการให้เป็นไปตามข้อ ๑.๑.๑ และ ๑.๑.๒

๑.๑.๔ สรุปรายงานผลการควบคุมกำกับ และวิเคราะห์ความเสี่ยงให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ทราบเป็นระยะ ๆ

๑.๒ กรณีที่หน่วยงานมีบุคลากรในแต่ละด้านพร้อม การบริหารจัดการเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาอาจแยกเป็น คณะกรรมการประจำของเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาได้ตามความเหมาะสม

๑.๓ กรณีที่หน่วยงานมีปัญหาขาดแคลนกำลังคนในสาขาต่าง ๆ อาจบริหารจัดการทั้งด้านยาและ เวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาโดยกรรมการชุดเดียวได้ตามสภาพปัญหาของหน่วยงานแต่ละแห่ง

๑.๔ ให้คณะกรรมการชุดต่าง ๆ มีองค์ประกอบดังนี้ ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการหรือผู้ที่ผู้อำนวยการ มอบหมายเป็นประ ран ผู้มีอำนาจเกี่ยวข้องทั้งผู้สั่งใช้ ผู้ใช้ และผู้รับผิดชอบการจัดซื้อจัดหา เป็นกรรมการ และ หน่วยงานผู้รับผิดชอบยาหรือเวชภัณฑ์ที่มิใช่นานั้น ๆ เป็นกรรมการและเลขานุการ ซึ่งจำนวนกรรมการอาจพิจารณา แต่งตั้งตามความเหมาะสมโดยทัวหน้าหน่วยงานเป็นผู้แต่งตั้ง

๒. การบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาระดับอำเภอ

การบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หรือหน่วยบริการอื่น ในลักษณะเดียวกัน ให้ดำเนินการดังนี้

๒.๑ ระบบการบริหารจัดการด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาระดับอำเภอ

๒.๑.๑ ให้มีการดำเนินการโดยคณะกรรมการรวมระดับอำเภอ ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการ โรงพยาบาล สภาราณสุขอำเภอ ผู้แทนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในอำเภอ โดยมีเภสัชกรหรือบุคคลอื่นของ โรงพยาบาลที่ได้รับมอบหมาย ทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการมีหน้าที่หลักในการกำหนด นโยบายด้านยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา และกำกับดูแลตามการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาในหน่วยบริการใน อำเภอ เน้นการใช้ระบบเครือข่ายในการบริหารยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการ ให้บริการประชาชน และเกิดประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร

๒.๑.๒ ให้มีการ...

๒.๑.๒ ให้มีการจัดทำกรอบบัญชียาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้าระดับอ่ำເກົອ ກروبບัญชີຢາແລະ
ເວັບພັນທີ່ມີໃຊ້າຮດຕັບໂປງພຍາບາສສ່ງເສັ້ນສຸຂາພົດນຳລ ້້ນໃຫ້ເກີດກາເຫຼືອມໂຍງຮະບບນບົກົກ ສາມາດສ່າງທ່ອ
ຜູ້ປ່າຍແລະໃຫ້ບົກົກປະຈາກນອຍ່າມີປະສິທິພັກ ທັນນີ້ ໃຫ້ສອດຄລັງກັບກຽບຮົບບັນຍືຮ່າຍາຈັງຫວັດຫວັດ

๒.๒ ຮະບບນກາຣັຈດ້ວຍຈັດຫາຍາແລະເວັບພັນທີ່ມີໃຊ້າ

๒.๒.๑ ໃຫ້ມີກາຣັຈດ້ວຍແຜນຈັດ້ວຍຢາແລະເວັບພັນທີ່ມີໃຊ້າປະຈຳປີຂອງໜ່າຍືບຮົບກາຣັໃນອໍາເກົອ
ໃນກຽບຮົບໂປງພຍາບາສສ່ງເສັ້ນສຸຂາພົດນຳລ ອາຈັດ້ວຍແຜນຈັດ້ວຍຢາແລະເວັບພັນທີ່ມີໃຊ້າປະຈຳປີຮ່ວມກັນ ບໍ່ຮູ້
ຮ່ວມຍູ້ໃນແຜນຈັດ້ວຍຢາແລະເວັບພັນທີ່ມີໃຊ້າປະຈຳປີໂປງພຍາບາສລືກໄດ້

๒.๒.๒ ກາຣັດ້ວຍແຜນຈັດ້ວຍຫາຍາແລະເວັບພັນທີ່ມີໃຊ້າ ໃຫ້ດ້ວຍແຜນຈັດ້ວຍຢາແລະ
ເວັບພັນທີ່ມີໃຊ້າປະຈຳປີ ກາຣັດ້ວຍແຜນກາຣັຈດ້ວຍໃຫ້ປົງປັດຕາມຮະບົບຮ່າງສາຫະລຸວ່າດ້ວຍກາຣ
ບົກົກຈັດກາຣັດ້ວຍຢາແລະເວັບພັນທີ່ມີໃຊ້າຂອງໜ່າຍືບຮົບໃນສັກົດກະຮຽງສາຫະລຸວ່າ ພ.ກ. ๒๕๔๗

๒.๒.๓ ກາຣັດ້ວຍແຜນຈັດ້ວຍຫາຍາແລະເວັບພັນທີ່ມີໃຊ້າ ໃຫ້ດ້ວຍແຜນໂດຍຄະນະກາຣັວ່ມ
ຮະດັບອໍາເກົອ ບໍ່ຮູ້ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບກາຣັນມອນໝາຍຈາກຄະນະກາຣັວ່ມຮັບອໍາເກົອ ທັນນີ້ຫຼາກສາມາດດ້ວຍແຜນກາຣັໄດ້
ກາຣັດ້ວຍແຜນຈັດ້ວຍຮ່ວມໃນຮະດັບຈັງຫວັດ

๒.๓ ຮະບບນກາຣັຈດ້ວຍແຜນຈັດຫາຍາແລະເວັບພັນທີ່ມີໃຊ້າ

๒.๓.๑ ໄກໂປງພຍາບາສ ເປັນຄັ້ງສໍາຮອງຢາແລະເວັບພັນທີ່ມີໃຊ້າຮັບອໍາເກົອ ເພື່ອໃຫ້ມີຢາແລະ
ເວັບພັນທີ່ມີໃຊ້າເພີ້ງພອໃນກາຣໃຫ້ບົກົກສໍາຮອງທີ່ເພີ້ງພອຕ່ອກກາຣໃຫ້ບົກົກໃຫ້ນ່າຍບົກົກ
ປລອດກັບໃນກາຣຈັດ້ວຍ

๒.๓.๒ ໜ່າຍບົກົກທຸກໆໜ່າຍໃນອໍາເກົອຕ້ອງມີຮະບບນຈັດ້ວຍແຜນຈັດຫາຍາແລະເວັບພັນທີ່ມີໃຊ້າທີ່ມີ
ປະສິທິພັກ ມີປະມານສໍາຮອງທີ່ເພີ້ງພອຕ່ອກກາຣໃຫ້ບົກົກໃຫ້ນ່າຍບົກົກຂອງຕົນ ໂດຍມີເກສັກຮ່ອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບ
ມອນໝາຍຂອງໂປງພຍາບາສໄປເປັນທີ່ບົກົກແລະນິເຫດຕິດຕາມ

๓. ກາຣັບຮ່າງຈັດກາຣັດ້ວຍຫາຍາແລະເວັບພັນທີ່ມີໃຊ້າຮັບອໍາເກົອ

ໃຫ້ນາຍແພ່ຍສາຫະລຸວ່າຈັງຫວັດ ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກາຣັວ່ມຮະດັບຈັງຫວັດແລະຮະດັບອໍາເກົອເພື່ອພິຈານາ
ຈັດທັກຮົບບັນຍືຮ່າຍາຈັດຫາຍາແລະເວັບພັນທີ່ມີໃຊ້າຮ່ວມທີ່ລືດຫັ້ນກັນຂອງໜ່າຍືບຮົບກາຣັໃນຮະດັບເຫິວກັນຫຼືອ່າງ
ຮະດັບກາຍໃນຈັງຫວັດ ກາຣັດ້ວຍແຜນຈັດ້ວຍຫາຍາຮ່ວມ ກາຣັດ້ວຍແຜນສໍາຮອງຫຼືກາຣັຈັດຄັ້ງຢາແລະເວັບພັນທີ່
ມີໃຊ້າຮ່ວມຂອງຈັງຫວັດ ໂດຍໄຫ້ມີຕົວແທນຈາກຜູ້ບົກົກແລະຜູ້ປົງປັດຕິຂອງ
ໜ່າຍືບຮົບກາຣັດັບແລະທຸກໆຈັງຫວັດ ເປັນກຽມກາຣ

๔. ກາຣັບຮ່າງຈັດກາຣັດ້ວຍຫາຍາຮ່ວມກັນຮະດັບເບືດ ສ່ວນຮາຍກາຣ

๔.๑ ໄກຜູ້ທີ່ຈະກາຣັດ້ວຍຫາຍາຮ່ວມຂອງໜ່າຍືບຮົບກາຣັດັບໃນເບືດ ກາຣັດ້ວຍແຜນຈັດຫາຍາຮ່ວມຮະດັບເບືດເພື່ອພິຈານາຈັດທັກ
ຮົບບັນຍືຮ່າຍາຈັດຫາຍາແລະເວັບພັນທີ່ມີໃຊ້າຮ່ວມທີ່ລືດຫັ້ນກັນຂອງໜ່າຍືບຮົບກາຣັໃນຮະດັບເຫິວກັນຫຼືອ່າງ
ຮະດັບກາຍໃນສ່ວນຮາຍກາຣ ກາຣັດ້ວຍແຜນຈັດ້ວຍຫາຍາຮ່ວມຮະດັບເບືດ ໂດຍໄຫ້ມີຕົວແທນຈາກຜູ້ບົກົກແລະຜູ້ປົງປັດຕິຂອງ
ໜ່າຍືບຮົບກາຣັດັບແລະທຸກໆຈັງຫວັດ ເປັນກຽມກາຣ

๔.๒ ໄກຫົວໜ້າສ່ວນຮາຍກາຣ ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະກາຣັວ່ມຮະດັບສ່ວນຮາຍກາຣເພື່ອພິຈານາຈັດທັກຮົບ
ບັນຍືຮ່າຍາຈັດຫາຍາຮ່ວມຂອງໜ່າຍືບຮົບກາຣັດັບໃນສ່ວນຮາຍກາຣ ກາຣັດ້ວຍແຜນຈັດ້ວຍຫາຍາຮ່ວມຮະດັບສ່ວນຮາຍກາຣ
ກາຣັດ້ວຍແຜນສໍາຮອງຫຼືກາຣັຈັດຄັ້ງຢາຮ່ວມຮະດັບສ່ວນຮາຍກາຣ ໂດຍໄຫ້ມີຕົວແທນຈາກຜູ້ບົກົກແລະຜູ້ປົງປັດຕິຂອງ
ໜ່າຍືບຮົບກາຣັດັບແລະທຸກໆຈັງຫວັດ ເປັນກຽມກາຣ

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข
ว่าด้วยแนวทางในการจัดทำแผนการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา
พ.ศ. ๒๕๕๗

เพื่อให้การบริหารจัดการยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาแต่ละประเภท มีการปฏิบัติอย่างประสิทธิภาพ และธรรมาภิบาล

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๗ แห่งระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการบริหารจัดการด้านยา และเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๗ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข จึงออกประกาศ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ แนวทางในการจัดทำแผนการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาให้เป็นไปตาม เอกสารแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ข้อ ๒ ให้หน่วยงาน ส่วนราชการ ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขดำเนินการตามแนวทางในข้อ ๑

ข้อ ๓ ประกาศฉบับนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(นายณรงค์ 伸เมธากัณ)

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

เอกสารแนบท้าย ประกาศกระทรวงสาธารณสุข
ว่าด้วยแนวทางในการจัดทำแผนการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา พ.ศ. ๒๕๕๗
ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

๑. ขั้นตอนการจัดทำแผน

๑.๑ การจัดทำข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการวางแผน

- (๑) วิเคราะห์การใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาในช่วง ๓ ปีที่ผ่านมา
- (๒) วิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาในอนาคต
- (๓) ประมาณการการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาในช่วงปีงบประมาณต่อไป
- (๔) ข้อมูลปริมาณยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาคงเหลือในปีนี้
- (๕) กำหนดปริมาณยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่จำเป็นต้องซื้อตามบัญชีรายการและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาของหน่วยงาน
- (๖) ข้อมูลราคายอดหน่วย (ราคาถุง ราคาอั้งอิอง ราคاجัดซื้อที่ผ่านมา ๒ ปี ฯลฯ)
- (๗) กำหนดวงเงินการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่ต้องการจัดซื้อในปีนั้น ๆ

๑.๒ การกำหนดเป้าหมายการจัดหายาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยา

- (๑) กำหนดรายการและปริมาณยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่ต้องการจัดหาในปีนั้น ๆ
- (๒) การจัดทำแผนและการกำหนดวงเงินการจัดหาให้กำหนดเป็นรายไตรมาส ดังนี้

ไตรมาสที่ ๑	จัดหาในเดือน ตุลาคม - ธันวาคม
ไตรมาสที่ ๒	จัดหาในเดือน มกราคม - มีนาคม
ไตรมาสที่ ๓	จัดหาในเดือน เมษายน - มิถุนายน
ไตรมาสที่ ๔	จัดหาในเดือน กรกฎาคม - กันยายน

๑.๓ วิธีดำเนินการจัดซื้อ

- (๑) รายการยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่องค์การเภสัชกรรมผลิตออกจำหน่าย ให้จัดซื้อจากองค์การเภสัชกรรมหรือตามที่รัฐเบียนที่เกี่ยวข้องกำหนด
- (๒) รายการยาที่มีการใช้ปริมาณหรือมูลค่าสูงให้ดำเนินการจัดซื้อร่วมกันในระดับจังหวัดหรือเขตหรือกลุ่มของหน่วยงานที่มีการกิจคล้ายกันของส่วนราชการหรือต่างส่วนราชการ

๑.๔ กิจกรรมหลักและระยะเวลาการปฏิบัติ

- กำหนดกิจกรรมหลักและระยะเวลาปฏิบัติตามแผน ดังนี้
- (๑) รวบรวมข้อมูลการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช้ยาอันหลัง ๓ ปี ในเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม
- (๒) สำรวจรายการยาและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาคงคลังในระหว่าง ๑-๑๕ กรกฏาคม
- (๓) ประมาณการปริมาณความต้องการใช้ และรายการและเวชภัณฑ์ที่มิใช่ยาที่จะจัดซื้อในเดือนสิงหาคม
- (๔) กำหนดช่วงเวลา ประมาณ วิธีการ ประเภทเงินที่จะจัดซื้อในระหว่าง ๑-๑๕ กันยายน
- (๕) ดำเนินการจัดซื้อตามที่กำหนดในแผน
- (๖) สรุปผลและควบคุมกำกับ รายไตรมาส
- (๗) ประเมินผลการดำเนินการตามแผน ในเดือนตุลาคม

๑.๕ ทรัพยากร

ได้แก่เงินงบประมาณ เงินบำรุงและเงินบริจากของหน่วยงาน และเงินอื่น ๆ ของหน่วยงาน

๑.๖ การควบคุมกำกับและประเมินผล

ควบคุมกำกับและประเมินผลโดยคณะกรรมการตามข้อ ๕ แห่งระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการบริหารจัดการยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ของส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อควบคุมกำกับการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาให้เป็นไปตามแผน หรือกรณีที่ต้องมีการปรับแผน

๑.๗ ผู้จัดทำและผู้รับผิดชอบแผนของหน่วยงาน

(๑) หัวหน้าหน่วยงานกำหนดให้มีผู้ดำเนินการจัดทำแผนจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา

(๒) คณะกรรมการตามข้อ ๕ แห่งระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยการบริหารจัดการยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ของส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๕๗ และหัวหน้าหน่วยงาน เป็นผู้รับผิดชอบแผนจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา

๒. รูปแบบของแผน

ในขั้นต้น ให้กำหนดองค์ประกอบของแผนและแบบของแผนดังต่อไปนี้

๒.๑ องค์ประกอบของแผน

- (๑) รายการยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา
- (๒) ประมาณการจัดซื้อประจำปี
- (๓) ประเภทเงินที่จะจัดซื้อ
- (๔) งวดในการจัดซื้อ

๒.๒ แบบของแผนให้เป็นไปตามภาคผนวกที่ได้แนบมาท้ายนี้

๓. การเสนอและพิจารณาแผน

ให้หน่วยงานจัดทำแผนการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาประจำปี แล้วเสนอคณะกรรมการตามข้อ ๕ และหัวหน้าหน่วยงานให้ความเห็นชอบ และเสนอหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมาย พิจารณาอนุมัติตามลำดับ

สำหรับหน่วยงานสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขในส่วนภูมิภาคให้เสนอแผนการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ประจำปีต่อนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเพื่อพิจารณาอนุมัติ

๔. การปรับแผน

การขออนุมัติปรับแผน ให้ดำเนินการตามขั้นตอนการเสนอแผน โดยหน่วยงานต้องนำเสนอ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการ หรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายพิจารณา กรณีดังต่อไปนี้

๔.๑ กรณีมีความต้องการใช้ยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยารายการใหม่ที่ไม่ได้กำหนดอยู่ในแผนให้เสนอขออนุมัติปรับเพิ่มรายการในแผน พร้อมประมาณการวงเงินในการจะจัดซื้อ

๔.๒ กรณีรายการที่มีอัตราการใช้เพิ่มสูงเกินจากแผนที่วางไว้ หรือวงเงินรวมในการจัดซื้อตามแผนไม่เพียงพอ ต้องขออนุมัติเพิ่มวงเงินในการจัดซื้อ

๔.๓ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดหรือหัวหน้าส่วนราชการสามารถกำหนด ช่วงระยะเวลาที่จะให้เสนอขอปรับแผน เกณฑ์หรือเงื่อนไขที่จะมอบหมายให้หัวหน้าหน่วยงานพิจารณาอนุมัติปรับแผนได้เพื่อความสะดวกรวดเร็วและคล่องตัวในการปฏิบัติงาน โดยเมื่อหัวหน้าหน่วยงานอนุมัติปรับแผนตามเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดแล้วให้แจ้งนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดหรือหัวหน้าส่วนราชการทราบแล้วแต่กรณีโดยไม่ชักช้า

จันทร์ พฤศจิกายน

สรุปแผนการจัดซื้อขาย
หน่วยงาน ..... จังหวัด .....
ประจำปีงบประมาณ .....

การจัดซื้อ	มูลค่ารวม (บาท)	ยานในบัญชีฯหลักแห่งชาติ	ยานออกบัญชีฯหลักแห่งชาติ	
	จำนวนรายการ	บาท	จำนวนรายการ	บาท
โครงการที่ 1 (ด.ศ.-ธ.ศ.)	แผน จัดซื้อจริง			
โครงการที่ 2 (ม.ศ.- มี.ศ.)	แผน จัดซื้อจริง			
โครงการที่ 3 (เม.บ.- มี.บ.)	แผน จัดซื้อจริง			
โครงการที่ 4 (ก.ศ.-ก.ย.)	แผน จัดซื้อจริง			
รวมทั้งสิ้น	แผน จัดซื้อจริง			

ଲକ୍ଷ୍ମୀରାଜବିଜ୍ଞାନ

สรุปแผนการจัดซื้อจัดจ้างภาระที่ไม่ใช่ยา ประเษพ
หน่วยงาน .....
จังหวัด .....
ประจำปีงบประมาณ .....

การจัดซื้อ	รายการ	เงินเดือนรายการ	บาท
๔.ตรม.ส.ท 1 (ต.ค.-ธ.ค.)	แผน จัดซื้อจัดจ้าง		
๔.ตรม.ส.ท 2 (ม.ค.-มี.ค.)	แผน จัดซื้อจัดจ้าง		
๔.ตรม.ส.ท 3 (เม.ย.-มิ.ย.)	แผน จัดซื้อจัดจ้าง		
๔.ตรม.ส.ท 4 (ก.ค.-ก.ย.)	แผน จัดซื้อจัดจ้าง		
รวมทั้งสิ้น	แผน จัดซื้อจัดจ้าง		

